

ANVISNINGAR, RÅD OCH TIPS FÖR BÅTFÖRARKURSENS PRAKTIKDEL

Du som är skeppare på kursen, seglatsen, är egentligen bara övervakare. Kursdeltagarna skall sköta alla uppgifter, du kan komma med råd och tips samt lära dem nya saker. Du griper självklart in om något håller på att gå illa. Diskutera med deltagarna och låt alla få prova på allting så att du kan bedöma deras kunskaper. Dela in deltagarna i vakter och låt uppgifterna rotera (navigator, styrman, segeltrimmare, vaktchef, kock osv.). Fyll sedan i bedömningsblanketten (det är svårt att göra en bra skala men försök tillämpa den på lämpligt sätt) och skicka den till Finlands Svenska Scouter genast efter kursen.

PLOCK UR KURSBESKRIVNINGEN

Allmänt

Avsikten med kursen är att kursdeltagaren skall lära sig att fungera som en ansvarsfull båtförare på en scoutfarkost i skärgårdsområden. Kursdeltagaren kan efter avklarad kurs (dvs. Båtförarkursens teori- och praktikdel) ansöka om övningscertifikat.

Målsättning

Båtförarkursens målsättning är att kursdeltagaren efter kursen:

- Känner sitt ansvar som båtförare
- Känner till de teoretiska sjöfartskunskaperna som behövs på skärgårdsområden
- Kan seglingstekniken som behövs på skärgårdsområden
- Kan fungera på ett ändamålsenligt sätt i en nödsituation
- Känner till betydelsen av disciplin ombord
- Kan fungera som besättningsman i olika uppgifter

Förverkligande

Båtförarkursen är indelad i en teori- och en praktikdel. Delarna skall genomföras i denna ordning. Praktikdelen ordnas i form av en seglats under ett förlängt veckoslut på en scoutfarkost.

Arrangörer

Sjörådet beviljar tillstånd åt regioner och kårer att arrangera praktikdelen av båtförarkursen.

KUR SINNEHÅLL

Båtförarkursens praktikdel består av

- Planering
- Disciplin
- Vaktssystem
- Seglingsteknik
- Segling i farleder
- Skärgårdsnavigering (samt kustnavigering)
- Manövrering av farkosten
- Loggboksföring
- Mat ombord

- Nödsituationer
- Radiotelefoni
- Underhållsarbeten
- Utbildning & program ombord

Seglatsplanering

Låt deltagarna vara med och planera seglatsen. Träffas om möjligt redan före veckoslutet. Låt dem fritt planera ruten, maten nödhannar etc. (De har övat sig på teorideln så de kan nog!) Gå igenom planen och granska ruten, maten, budgeten etc. Diskutera tillsammans med deltagarna och försök komma fram till de bästa alternativen. Låt deltagarna studera väderleksrapporten och fundera om deras ruttval är möjlig utgående från den. Skicka deltagarna till butiken istället för att gå själv!

Navigering & Sjöfart

Deltagarna skall få prova på såväl skärgårdsnavigering, navigering i öppnare vatten (områden som motsvarar besiktningssklass 3) och mörkernavigering.

Låt navigatören navigera och styrman styra enligt navigatörens anvisningar, du håller självklart ett övervakande öga på det hela.

Låt deltagarna navigera i inre farleder med mycket prickar och på öppna fjärdar med kompasskurs.

Låt dem göra ruttval och räkna ut tider och distanser.

Öva att hitta ”rätt håll” efter en öppen fjärd.

Fundera tillsammans på det vettigaste ruttvalet för nattetappen.

Öva navigering med linjetavlor sektorfyror bojar och annat lysande. Kolla ljussignaler!

Låt deltagarna utföra positionsbestämningar (krysspejlingar, enslinjer etc...)

Väjnings signaler skall deltagarna behärska åtminstone efter kursen! Ställ kvistiga frågor, gör praktiska övningar samt diskutera!

Manövrering av Båten

Alla deltagare skall få vara styrman i olika vindförhållanden!

Deltagarna skall kunna lägga ut från hamn och lägga till i hamn efter kursen. Bojtagning, ankring (Hur mycket ankarlina, när skall ankaret kastas, hurudant botten osv.) och långsides angöring skall övas. Alla skall få styra, ge order, lägga ankar, ta boj etc.

Utför Man Över Bord övningar i olika vind och ljus förhållanden, låt alla prova på olika uppgifter.

Segling

Alla skall få prova på segelsättning och halning i olika förhållanden. Diskutera segelval tillsammans och försök komma fram till det rätta alternativet. Rev! Öva revning vare sig det blåser eller inte (om man inte övat i lungt väder är det svårt i storm!).

Alla skall fungera som segeltrimmare i olika vindförhållanden, det är inte en kurs i kappsegling men deltagarna borde känna till grunderna i hur seglen skotas i olika förhållanden. Ifall spinnaker finns kan den gärna användas.

Skepparskap

Alla skall fungera som vaktchef! Låt vaktchefen sköta ordergivningen, du övervakar. Se till att vaktchefens order följs, att disciplinen hålls, stöd vaktchefen. Alla skall delta i städningen ombord, diskutera behovet av ordning ombord. Diskutera gärna allt som deltagarna undrar över (alkohol, scoutseglats etc.) Fundera på hur utbildning och program kan förverkligas på en seglats.

Övrigt

Låt deltagarna i tur och ordning lyssna på väderleksrapporten och därefter redogöra för väderleken i ert område. Låt deltagarna göra vinduppskattningar. Skriv flitigt i loggboken (låt alla göra det), diskutera behovet av loggbok.

Gå igenom säkerhetsutrustningen ombord.

Gå igenom händelseförloppen vid olika nödsituationer.

Gå igenom användningen av båtens kommunikationsutrustning (VHF, GSM etc.).

Gå igenom underhållet av båt och motor. Vad bör kollas på motorn med jämna mellanrum (olja, kylarvätska, accunas kondition...), vilka fel kan uppstå och hur kan enkla fel lösas. Alla skall få tillreda en måltid, diska och städa pentryt!

ANMÄRKLINGSVÄRT

Kom ihåg att efter praktikdelens genomförande att fylla i bedömningsblanketten (det är svårt att göra en bra skala men försök tillämpa den på lämpligt sätt) och skicka den genast till Finlands Svenska Scouter. Att göra noter under seglatsen förenklar igår ifyllandet av blanketten efter seglatsen.

Om kåren eller regionen har frågor gällande utförandet av Båtförarkursens praktikdel så kan man ta kontakt med Sjärrådet som kan svara på frågor och ge ytterligare handledning.